

Fizyka Techniczna, Matematyka II, Zestaw 8

Różniczkowanie funkcji złożonych

1. Wyznacz za pomocą reguły łańcuchowej:

(a) $\frac{du}{dt}$ dla $u(x, y) = \cos(x^2 + 2y)$, gdy $x(t) = t$, $y(t) = t^2$,

(b) $\frac{df}{dt}$ dla $f(x, y) = e^{-xy}$, gdy $x(t) = \sin t$ i $y(t) = \cos t$,

(c) $\frac{du}{dt}$ dla $u(x, y, z) = x^2 + ze^y$, gdy $x(t) = t$, $y(t) = t^2$ i $z(t) = t^3$,

(d) $\frac{\partial u}{\partial s}$ dla $u = e^{(x+y)}$, $x = te^s$ i $y = \sin s$,

(e) $\frac{\partial u}{\partial s}$ i $\frac{\partial u}{\partial t}$ dla $u(x, y) = ye^{-x} + xy$, gdzie $x(s, t) = s^2t$, $y(s, t) = e^{-s} + t$,

(f) $\frac{du}{dx}$ dla $u = y \sin x$ oraz $y = xe^{-x}$,

(g) $\frac{\partial u}{\partial r}$ dla $u(x, y) = x^2 - xy + y^2$, gdzie $x = r \cos \theta$, $y = r \sin \theta$,

(h) $\frac{\partial z}{\partial x}$ oraz $\frac{\partial z}{\partial y}$ dla $z = u \ln v$, gdzie $u = 3x - y$ oraz $v = x^2 + y^2$.

2. Wyznacz za pomocą reguły łańcuchowej $\frac{\partial^2 z}{\partial x^2}$, $\frac{\partial^2 z}{\partial x \partial y}$, $\frac{\partial^2 z}{\partial y^2}$, jeżeli funkcja $z = f(u, v) = 2u^2 - e^v$ oraz $u = x^2 + y^2$, $v = xy$.

3. Równania ruchu punktu materialnego wynoszą:

$$x = t, \quad y = t^2, \quad z = t^3.$$

Jaka jest prędkość oddalania się tego punktu od początku układu współrzędnych?

4. Jeden bok prostokąta wynosi $x = 20$ m wydłuża się z prędkością 5 m/s, podczas gdy drugi bok wynoszący $y = 30$ m maleje z prędkością 4 m/s. Jak szybko zmienia się obwód oraz pole tego prostokąta?

5. Pokaż, że funkcja $z = \varphi(x^2 + y^2)$ spełnia równanie

$$y \frac{\partial z}{\partial x} - x \frac{\partial z}{\partial y} = 0.$$

6. Pokaż, że funkcja $z = y\varphi(x^2 - y^2)$ spełnia równanie

$$\frac{1}{x} \frac{\partial z}{\partial x} + \frac{1}{y} \frac{\partial z}{\partial y} = \frac{z}{y^2}.$$

7. Przekształć równanie $x^2 \frac{\partial z}{\partial x} + y^2 \frac{\partial z}{\partial y} = z^2$ wprowadzając nowe zmienne

$$x = t, \quad y = \frac{t}{1 + tu}, \quad z = \frac{t}{1 + tv}, \quad \text{gdzie } v = v(t, u).$$

8. Przekształć równanie $z''_{xx} - yz''_{yy} = \frac{1}{2}z'_y$ ($z = f(x, y)$, $y > 0$) przyjmując nowe zmienne $u = x - 2\sqrt{y}$, $v = x + 2\sqrt{y}$ i spróbuj je rozwiązać.